

PIENVESIVOIMAYHDISTYS ry

Kesantotie 5, 00740 HELSINKI

www.pienvesivoimayhdistys.fi

yhteys: toiminnanjohtaja Peter Reiter pr.water@reiter.fi

puh: hall.pj 0400 412 339, toim.joht.040-726 7124

PIENVESIVOIMAYHDISTYS RY:n TOIMINTAKERTOMUS 2016

Pienvesivoimayhdistys ry perustettiin 2.12.1998 ja merkintä yhdistysrekisteriin tapahtui 18.06.1999 eli toimintavuosi 2016 oli yhdistyksen seitsemästoista toimintavuosi. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

Jäsenet:

Yhdistyksen jäseneksi on liittynyt vuoden aikana viisi uutta jäsentä. Toimintavuoden aikana on kuitenkin kolme jäsentä eronnut ilmoituksella. Jäsenmäärä oli vuoden 2016 lopussa 38 jäsentä.

Yhdistyksen toiminnan järjestely:

Yhdistyksen hallitus on kokoontunut toimintavuoden 2015 aikana 3 kertaa; ennen vuosikokousta yksi (1) kerta (23.3.2016) ja vuosikokouksen jälkeen kaksi (2) kertaa (16.6. ja 29.12.2016).

Vuosikokous:

Vuosikokous ja seminaari pidettiin 20.5.2016 Fiskarsilla, jossa yhdistyksemme jäsen Fredrik Ek oli kunnostanut, aikoinaan Fiskarsin ruukkia palvellun pienvesivoimalan. Fredrik itse on uusiutuvan energian aktivisti ja ajaa mm. häkä-pönttöautolla.

Vuosikokoukseen ja seminaariin ja osallistui 19 yhdistyksen äänioikeutettua jäsentä, 5 jäsenyritysten edustajaa ilman äänioikeutta ja 2 kutsuvierasta.

Pienvesivoimayhdistyksen puheenjohtaja Berndt Schalin avasi kokouksen ja esitteli vuosien 2015-2016 pienvesivoimasektorille tärkeän TEM:in perustaman uusiutuvan energian valtioneuvoston käsittelyä ja raportin pääkohtia.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Kari J. Saarinen ja sihteeriksi Peter Reiter

Vuosikokouksen 2016 tärkeimmät päätökset ovat:

- Todettiin kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi
- Todettiin, että tilikausi 2016 osoitti ylijäämää 379,49 euroa. Yhdistyksen oma pääoma nousi 2171,85 euroon
- Yhdistyksen vaikeasta taloustilanteesta huolimatta vuosikokoukseen osallistuvat jäsenet velvoittivat hallituksen käyttämään ensisijaisesti muita keinoja talouden parantamiseksi, kuin jäsenmaksujen korottamisen. Päätettiin kuitenkin, että hallitus raportoi vuoden 2017 vuosikokouksessa pystytäänkö yhdistyksen taloutta parantamaan ja esittämään tarvittaessa jäsenmaksujen korottamista.
- Kokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle yksimielisesti.
- Hallitus oli laatinut talousarvion tilikaudelle 1.1.-31.12.2016 säästölinjan mukaan, edellisten tilikausien minimi tuloarvoja ja menoarvoja käyttäen ja sen mukaan että jäsenmaksut säylyisivät ennallaan.
- Kokous vahvisti toimikauden 2016 toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä myös jäsenmaksuperusteet ja jäsenmaksut esitetyn mukaisesti samansuuruisena, kuin vuonna 2015.
- Kokous valitsi yksimielisesti hallituksen puheenjohtajaksi Berndt Schalinin.
- Todettiin, että hallituksen jäsenten lukumäärä oli seitsemän (7) ja sääntöjen mukaan olisi mahdollista lisätä yksi jäsen. Keskusteltiin mahdollisista uusista hallituksen jäsenhdoista. Halukkaita ei kuitenkaan löydetty ja kokous päätti yksimielisesti pitää hallituksen lukumäärän samana kuin tilikaudella 1.1-31.12.2015 ja valitsi vanhan hallituksen uudelleen.

- Toimintakauden 2016 pienvesivoimayhdistys ry:n hallitus on yksimielisen päätöksen mukaan:
Puheenjohtaja: Berndt Schalin
Jäsen Pekka Väänänen
Jäsen: Anne Kuparinen
Jäsen: Pentti Mäkeläinen
Jäsen: Esa Eklund
Jäsen: Heikki Pirttiniemi
Jäsen, Peter Reiter
Varajäsen 1: Jukka Pirttiniemi
Varajäsen 2: Matti Tammivuori
- Valittiin yksimielisesti
Tilintarkastaja: Hannu Erkkilä
Varatilintarkastaja: Riitta Pirttiniemi
- Käsiteltiin muut kokouskutsussa mainitut asiat kuten: työryhmien tai komiteoiden perustaminen.
 - Pienvesivoimala ja kalatie
 - Pienvesivoimasektorin laitosten teknillisten ja kuntoon liittyvien tekijöiden tilastointia
 - Pienvesivoiman tuotantokustannukset. Hallitus oli edellisellä toimintakaudella päättänyt jättää asian toistaiseksi pöydälle
- Päätettiin, että hallitus perustaa pöydälle jätetyn pienvesivoiman tuotantokustannusten työryhmän Jukka Helkaman esitystä hyödyntäen ja päätettiin yksimielisesti, että hallitus jatkaa aiheisiin liittyvien työryhmien ohjelmien tekoa ja ryhtyy toimenpiteisiin työryhmien toiminnan tehostamiseksi.

Seminaarissa kuultiin esitelmät:

- Berndt Schalinilta em.TEM:in uusiutuvan energian työryhmän työtuloksista.
- Harri Rannalta ja Kim Råholmilta, VEO Engineering:in esitelmä pienvesivoimasektorille suunnitelluista palveluista ja automaatiotuotteista.
- Kauko Jämsén kertoi edustamastaan Pietarissa toimivasta pienvesivoimakoneistoja valmistavasta venäläisestä yrityksestä.
- Keskusteltiin myös uusista pienvesivoimakoneistoista, joissa on mm. yhdistetty Arkimedon voimaruuvi ja kalatiepumppu ruuvin keskiössä

10 jäsentä osallistui jatkojuhlaan, ulkopuolelta isoilla klapeilla lämmitettävässä suuressa Fiskarsin hirsisaunassa. Vanhat ja uudet jäsenet pääsivät hyvin tutustumaan toisiinsa.

Toiminta 2016:

- Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) viime vuoden syksyllä perustaman asiantuntijatyöryhmän työskentely jatkui taukoamatta heti tämän vuoden alusta. Työryhmässä valmisteltavan uusiutuvan energian tukijärjestelmän tavoitteena oli lisätä päästöttömän, uusiutuvan energian osuutta teollisen mittakaavan sähkön ja lämmön yhteistuotannossa sekä sähkön erillistuotantoa kestävästi, teknologianeutraalisti ja kustannustehokkaasti. Pienvesivoimayhdistyksen edustajille Berndt Schalinille ja varalla Anne Asikaiselle riitti alkuvuonna kiirettä pienvesivoiman puolesta huolta pitämisessä. Valitettavasti painottui huhtikuun lopussa julkaistu raportti pääasiallisesti isoille uusille hankkeille ja tulee olemaan tarkoitus kilpailuttaa avustukset! Katso myös <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/74933> Uusiutuvan energian tukijärjestelmien kehittämistyöryhmän loppuraportti.
- Toiminnanjohtajalle tarjoutui mahdollisuus pienvesivoimasektoria koskevan kirjoituksen julkaisemiseen ”Muutos ja mahdollisuudet maaseudulla (MUA) verkkolehdessä”. Kirjoituksen taso ja ymmärrettävyys ohjasi ja valvoitti kolmen toimittajan ryhmää ja julkaisu oli verkkolehdessä 30.8.2016. MUA-lehden teemanumero 2/2016 on julkaistu verkossa ja on luettavissa <http://www.mua-lehti.fi/> . Kirjoitus on lehdessä viimeisenä ”Myllyistä vesivoimalaitoksiin. Vanhat kohteet odottavat kunnostajaansa”. Lehdessä on myös muita lukemisen arvoisia kirjoituksia!

- 27.5.2016 TEM toimitti yhdistyksellemme lausuntopyynnön uusiutuvan energian tukijärjestelmien kehittämistyöryhmän loppuraportista. Sovittiin Lähienergialiiton kanssa, että lausunnon sisällön koordinoinnista ristiriitaisuuden välttämiseksi. Lausunnon jättöpäiväksi oli määrätty 20.6.2016. Lausunnon pääarkkitehti oli Berndt Schalin ja hallituksen jäsenet osallistuivat useisiin otteisiin lausunnon sisällön muokkaamisessa.
- Syksyllä osallistui toiminnanjohtaja lähienergialiiton ja FINGRIDIN 31.8.2016 järjestämään kokopäivämittaiseen työpajaan aiheesta ”Sähkötarkkinnat korjauksen tarpeessa. mitä voimme tehdä?” Fingridin keskustelupaperin pohjalta. Keskustelussa tuli taas ilmi, ettei nykyään energian tuottaminen kannata ylitarjonnan takia ja tuotantorakenne olisi muutettava sääntötehon tuottamiseksi! ”Helposti sanottu, mutta pienvesivoimalaitoksille vaikeaa toteuttaa!” Fingridin työpajan tulosten pohjalta koottu Lähienergialiiton kannanotto on https://docs.google.com/document/d/1QugC7DsRZjZedPQVr73poEpoDvx0xkuD-59TR7J_Bc0/edit?usp=sharing
Tausta-aineisto <http://www.lahienergia.org/sahkomarkkinat-korjauksen-tarpeessa-mita-voimme-tehda/>
- TEM ja Pöyry Management Consulting Oy järjestivät 9.9.2016 osana kansallisen energia- ja ilmastostrategian valmistelua seminaarin hajautetun energiantuotannon yleistymisestä ja toimintamallien muutoksesta energiamarkkinoilla. Seminaariin osallistuva toiminnanjohtaja huomautti siitä, että vesivoima ja erikoisesti pienvesivoima on pitkin Suomea hajautettu energiantuotantomuoto ja miksi tämä ei ole konsultti Pöyry Management Consulting Oy:n tiedossa pyydetty anteeksi ja luvattiin korjata raportti. Lähetettiin vastuuhenkilölle kattava pienvesivoimasektoria kuvaava aineisto, josta kiitettiin, mutta korjauksesta ei ole toistaiseksi tietoa!
- Viikolla 43/2016 pidettiin Tampereen energiamessut. Toiminnanjohtaja kävi 26.10.2016 tutustumassa messuihin, jotka hukkuivat monien valmistajien tarjoamiin energiateknologian detaljikomponentteihin. Päivän päätteeksi oli Lähienergian hallituksen kokous.
- 15.-16.11.2016 Suomen ympäristökeskus ja Kainuun Ely-keskus järjestivät Imatralla ”Tulva-, Patoturvallisuus- ja vesienhoitopäivät. Toiminnanjohtaja osallistui molempiin päiviin ja pääsi lyhyesti esittämään patoturvallisuuteen liittyvää menetelmä, maapatojen vuotoselvittämisen mahdollisuuksista lämpökameran avulla ja ikuisesta kalatievaatimuksiin liittyvästä teknillisestä mahdollisuudesta Arkimeden kaksoisvoimaruuvien/pumppujen avulla.
Itävallassa on kehitetty menetelmä, jolla Arkimeden voimaruuvien putkiakselissa on vastakierteinen ruuvipumppu, jonka kautta kala pääsee vastavirtaan ja voimaruuvien kautta alavirtaan. Toimivia ja ympäristöviranomaisten hyväksymiä voimaloita löytyy Itävallasta ja Saksasta. Itävallasta on saatu kattavaa aineistoa ja kiinnostuneet saavat tiedot toiminnanjohtajalta. Viimeisistä vuosista poiketen oli mm. tutkijoiden näkemykset ympäristövirtaaman koosta muuttuneet realistisemmaksi, mutta vaatimus on vakiintumassa!
Patoturvallisuustoiminta on pientenkin patojen osalta hoidettava patoturvallisuuslain ja asetuksen mukaisesti. Padon kunnossapitovelvollisuus koskee kaikkia patoja, vaikka ei olisikaan luokiteltuja! Ottaen huomioon, että pienvesivoimalaitosten padot ovat hyvin vanhoja tulee jo lähiajalla syntyvän, koko sektoria koskevia lain vaatimia kunnostustarpeita. Päivien esitykset löytyvät SYKE:n koulutussivuilta <https://syke.etapahtuma.fi/Default.aspx?tabid=358>. Toimitusjohtajan puheenvuorot ”Arkimeden kaksoisruuvi.pdf” ja ”maapatovuoto_lämpökamera.pdf” on toimitettu jäsenistölle syksyn toimintakuvauksen liitteenä ja saa tarvittaessa toiminnanjohtajalta.
- 17.11.2016 pidettiin Energiategollisuus ry:n (ET) syysseminaari, jossa käsiteltiin ajankohtaisia energia-alan aiheita. ET on parhaillaan muuttumassa organisaatiossaan ja saimme kutsun tutustumaan vesivoima-alan uusiin vastuuhenkilöihin ja keskustelemaan yhteistyön jatkosta.. Tämä tulee olemaan toimintavuoden 2017 alkuajan tärkeä tapahtuma.
- 17.11.2016 pidettiin myös Lähienergialiiton syyskokous. Toiminnanjohtaja toimii Lähienergialiiton hallituksessa pienvesivoimayhdistyksen edustajana ja jatkaa myös seuraavalla toimikaudella. Lähienergialiitto on toiminut vuonna 2016 hyvin aktiivisena ja vakiinnuttanut asemansa erityisesti poliittikkojen osalta. Vuodessa järjestetään 5-6 hallituksen kokousta, muutama työpajatapahtuma ja Internetissä on jatkuva sähköinen toiminta. Erikoisesti mikrokokoiset vesivoimalaitosten asiat on pidetty mukana Lähienergialiiton toiminnassa, koska

tällöin voidaan saada etuja muiden pienmuotoisten omaenergiaa tuottavien sektorien rinnalle. ks www.lahienergia.org .

- 13.12.2016 Lähienergialiiton sähkön tehopohjainen siirtohinnoittelu –työpaja: ks. Lähienergialiiton internet-sivuilta!

Hanketoiminta 2016 ja 2017

Hankkeiden kehittäminen vaatii työpanokset, rahalliset varat ja hankesponsorit. Hankkeiden toteutus tapahtuisi hankeideaista kiinnostuneen pienvesivoimayhdistyksen jäsenen toimesta. Yhdistys saa hankeproviision. Vuosikokous 2016 on velvoittanut hallitusta tehostamaan kahden käynnissä olevan työryhmän työskentelyä:

- Pienvesivoimala ja kalatie
- Pienvesivoimasektorin laitosten teknillisten ja kuntoon littyvien tekijöiden tilastointia.
- Pienvesivoiman tuotantokustannukset-työryhmä on aikoinaan päätetty lopettaa tietojen saannin vaikeuksien talia. Vuosikokouksen päätöksen mukaan se on kuitenkin käynnistettävä!

Restor Hydro:

Viimeinen pienvesivoimayhdistykselle kankeproviisioita synnyttämä kanke oli Euroopan Unionin rahoittama Restor Hydrohanke. Hankkeen toteutti Pienvesivoimayhdistyksen jäsenyritys PR Vesisuunnittelu Oy. Hankekoordinaattori oli Euroopan pienvesivoimayhdistys ESHA ja Pohjoismaiden vastuullinen organisaatio Ruotsin vesivoimayhdistys SVAF. Hanke on päätynyt vuoden 2015 lopussa. Hankkeesta syntyi 1820 käyttämättömän suomalaisen myllyn, pienvesivoimalan ja patojen paikkatiedot ja vesistö/ vesivoimaperustiedot, jotka saa EU:n ylläpitämästä MillsMap tietojärjestelmästä ja kartasta.

Hankkeen jatkomahdollisuuksista on tiedusteltu, mutta toistaiseksi ei ole saatu vastausta ESHA:n toiminnan epäselvyyksien takia, RestorHydro:n järjestelmien hyödyntäminen vaatisi pienten käyttämättömien vesivoimakohteiden ja myllyjen omistajan aktiivisuutta ottamaan laitoksensa käyttöön. Pienvesivoimayhdistystä vaadittaisiin osallistumaan tähän prosessiin kehittämällä hankeohjelma ja hankkimaan rahoitusta. (Motiva, MTK, ET)

Tausta-aineisto: Peter Reiterin kirjoitus **Myllyistä vesivoimalaitoksiin. Vanhat kohteet odottavat kunnostajaansa**, Muutos ja mahdollisuudet maaseudulla (MUA) verkkolehdestä 30.8.2016. MUA-lehden teemanumero 2/2016 on julkaistu verkossa ja on luettavissa <http://www.mua-lehti.fi/>.

Pienvesivoimasektorin tuotantokustannukset:

Vuoden 2016 vuosikokouksessa päätettiin, että pienvesivoimasektorin tuotantokustannusten kartoittamista varten on perustettava työryhmä Jukka Helkaman luvattujen tietojen pohjalta. Tietojen hankinta olisi tietysti järjestettävä mahdollisimman kattavaksi monista jäsenyrityksistä. Karttoitustyön voisi laajentaa selvittämällä esimerkkilaitosten mahdollisuudet tuottaa, vaikka rajallisesti säätötehoa.

Pienvesivoimayhdistykseltä vaadittaisiin hankeohjelman laadintaa ja rahoittajien kartoituksen. (TEM, FINGRID, Motiva, ET)

Työryhmän Pienvesivoima ja kalatie ja Pienvesivoimasektorin laitosten teknillisten ja kuntoon littyvien tekijöiden tilastointia:

Työryhmien ohjelmien laadinta ja työn toteaminen vaatii resursseja, joten ne olisivat käsiteltävä hankkeina. Rahoitusta olisi haettava yhdistysten isoimmilta voimayhtiöiltä ja laite- ja palvelu sektorin yrityksistä.

Pienvesivoimalaitoksen patoturvallisuushanke

Hankkeessa esitetään pienvesivoimasektorin patojen turvallisuustilannetta ja patoturvallisuus lain ja asetuksen vaatimuksia. Pienvesivoimayhdistykseltä vaadittaisiin hankeohjelman laadintaa ja rahoittajien kartoitusta. (MMM, Motiva, ET, PATU-viranomaiset)

Kumppanuus:

Kumppanuutta jatkettiin Energiateollisuus ry:n (ET) kanssa toimikaudella 1.1.-31.12.2016 vapaamuotoisen yhteistyömallin pohjalta. Liittyminen ET:n jäseneksi olisi tullut yhdistyksemme nykyisessä taloudellisessa tilanteessa liian kalliiksi. Yhteistyöalueita on ollut vesivoima ja kalankulku.

Muuta:

Työryhmien ohjelmat ja hankesuunnitelmia on kehitteillä ja niitä pyritään esittämään vuosikokouksessa 2017. Työryhmät tulevat olemaan vapaita kaikille jäsenille.

Tilikauden 1.1.-31.12.2016 talous:**Tuloslaskelma**

Kulut		8 134,45
Jäsenmaksut	7 300,00	
Lahjoitukset	0,00	
Muut tuotot	1213,94	8 513,94
<u>Tilikauden tulos</u>		<u>379,49 euroa</u>

Oma pääoma

Tilikauden 2015	1 792,36 €
<u>Tilikauden 2016 voitto</u>	<u>379,49 €</u>
<u>Oma pääoma 31.12.2016</u>	<u>2 171,85 €</u>

Helsingissä, 25.1.2017

Pienvesivoimayhdistys ry:n hallitus